

Pronkstuk van familietrots

Uniek boeket van mensenhaar gerestaureerd

Het *Haarboeket familie De Hoog* van Museum Tot Zover is het topstuk onder de Nederlandse kunsthaarwerken. Het herinneringswerk uit 1871 is onlangs gerestaureerd. Vanaf 12 december is het weer te zien voor het publiek. Zijn objecten met haar luguber? Nee, schreef een damesblad in 1821: "Haar is uitnemend geschikt, om het aandenken aan een' geliefden persoon te bewaren."

Van mensenhaar worden al eeuwenlang kunstwerken gemaakt, vaak als herinnering aan overleden dierbaren. Maar ook als symbolische bezegeling van een bloedband of vriendschap. Vooral in de negentiende eeuw bloeide deze traditie. Er waren speciale 'kunsthaarwerkers'. Dames werden aangemoedigd zelf aan de slag te gaan met haar van familie en vrienden.

Ook haar van overleden kinderen

Tot Zover, museum over leven en dood, bezit het absolute hoogtepunt in deze bijna vergeten categorie van herinneringskunst: het haarboeket van de familie De Hoog uit Geertruidenberg. Hiervoor werd haar van het hele gezin gebruikt, ook van overleden kinderen. In 1914-1915 werd er nog haar van kleinkinderen aan toegevoegd. Het is een pronkstuk van familietrots.

Team van experts

Over vervaardiging, restauratie en behandeling van kunsthaarwerken is weinig bekend. De restauratie van dit unieke haarboeket was ook daarom een complex én bijzonder boeiend project. Hoofdre Restauratoren Nancy Knaap en Bella Zürcher hadden diverse problemen te overwinnen, bijvoorbeeld omdat er diverse andere materialen werden gecombineerd met het haar. Ook de bijbehorende vitrinekast en het bronsbeslag zijn behandeld. Een team van experts van verschillende musea begeleidde het proces.

Met steun van Mondriaan Fonds, Cultuurfonds en de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar VriendenLoterij Restauratiefonds) kon de restauratie plaatsvinden en kon een nieuwe presentatie van de collectie haarwerken van Museum Tot Zover worden gerealiseerd. Op 12 december verschijnt ook een magazine met artikelen over de restauratie en over deze vergeten traditie.

Museum Tot Zover belicht de dood in al zijn facetten door middel van kunst, fotografie en historische objecten. Het museum is beslist niet zwaarmoedig, de toon is open en helder. Bekende eerdere tentoonstellingen waren *Funeral Train* (***** de Volkskrant), *De Laatste Aai* (**** de Volkskrant), *herman de vries * vergaan en Een Lekkere Dood* (nu te zien). Het museum is gevestigd op begraafplaats De Nieuwe Ooster in Amsterdam.

Noot voor de redactie (niet voor publicatie)

Hi-res afbeeldingen en meer informatie: Guus Sluiter, g.sluiter@totzover.nl, 0617480477.

